

PES NI KANTA ZA SMETI

Tako začenja pogovor Ivan Maršič, znani zdravilec in zeliščar iz Škofljice, ki prijateljuje s svojim dvanajstletnim nadvse živahnim kuštravim štirinožcem. Ta ga vsak dan izvabi vsaj na en sprehod.

Pes je bil njegov sopotnik in najboljši prijatelj, od kar pomni. V resnih in težkih časih, ko je mladi Ivan skrbel za številne ranjence, mu je kuža nešteto krat rešil življenje. Skupaj sta prespala mnoge noči. Njegova psička, nemška ovčarka je dočakala zavidljivih 18 let. Njegov odnos do ljudi, prijazen širok nasmeh in iskrice v očeh govorijo, da je tudi velik prijatelj vseh živali. In če je potrebno pomagati, pomaga tudi njim. Vsa zdravila, pa naj jih predpisujejo zdravniki, veterinarji ali pripravljajo zeliščarji, so lahko samo v pomoč naravnemu zdravitelju, ki ga v sebi nosi vsako živo bitje. Tako ni naključje, da se med njegovimi proizvodi najdejo tako mazilo za kožo, kapljice (npr. za odpravljanje zajedavcev) in čajna mešanica, ki jih priporoča tudi za pasje težave. Njegovi izdelki so namenjeni krepitvi obrambnih moči, ne pa odpravljanju zunanjih bolezenskih znakov.

Hrana je osnova za zdravje, trdi Ivan Maršič, kar velja seveda tudi za pse. Sestavine, ki jih uporablja za pasji jedilnik, so pretežno enake, kot jih uporablja v svoji lastni kuhinji. Žita so najvažnejši del zdrave hrane, zato je v pasji skledi vedno mešanica kosmičev, pa tudi zelenjave, dve veliki žlici konjskega mesa, za zabelo pa žlica sončničnega olja, posebej pozimi. Zagovarja hranjenje v dveh obrokih, hrana naj bo vedno mokra, pozimi primerno ogreta. Njegov kuža je deležen tudi skodelice tovarniško pripravljene suhe hrane, da jo je vaje tudi v dneh, ko je njegov skrbnik odsoten. Ker sam živi nadvse aktivno življenje upokojenca in je njegovo znanje izjemno bogato, nikdar ne ponudi psu hrane, ki je dobro ne pozna.

Pri **žitaričah** je zelo pomembna priprava. Vedno ima v shrambi različna žita. Kupuje jih pri kmetih ali v mlinih, ki jim zaupa, da imajo žita, pridelana brez pesticidov in umetnih gnojil. Taka žita se dobijo tudi na nekaterih tržnicah in v bio-trgovinah. Žito zmelje v mlinu oziroma naredi kosmiče: ječmenove, pšenične, ovsene..., v katerih je največ mineralov in vitaminov. Prelije jih z vrelo vodo, ko se ohladijo, pa so že primerni, da jih vmeša v pasjo hrano. Posebno koristna je polenta, ki jo pripravlja iz doma zmlete koruze. Posebej izpostavi tudi rž, ki ima naravne antibiotične učinke, dviga odpornost telesa in ureja črevesno floro.

Zelenjava, ki spada v pasji jedilnik, je prav tako zelo pomembna sestavina: našteje radič, korenje, peteršilj, por, zeleno, čebulo in česen, kislo zelje in kislo repo, še posebej bučke,.... nikakor pa ni primerna uporaba razhudnikov: krompirja, paradižnika, paprike, cvetače, jajčevcev. Iz telesa namreč odvzemajo kalcij, ogrožajo sklepe, jetra in krvni obtok. Čebula, ki jo nekateri prehranski strokovnjaki odsvetujejo, je pomembna začimba in zdravilna rastlina, pravi Ivan Maršič, če pa jo pražimo na maščobi, se spremeni v težko prebavljivo zmes, ki hudo zmoti prebavo. Navsezadnje velja to za vso zelenjavo.

Meso naj pes načeloma uživa le obarjeno, če ni vaje surovega, ne pa kuhanega, ocvrtega ali pečenega. Pri odraslem psu naj predstavlja le manjši del obroka. Meso kot vsi razhudniki prav tako povzroča zakisanost telesa. Kostni svojemu psu ne daje, sem in tja mu prinese le veliko svežo kost za glodanje. Prekuhane ali pečene pa so za psa resnično škodljive, pravi sobesednik. Boli ga, ko vidi pse, ki dobivajo ostanke hrane s piknikov, zažgane kose mesa in obrane kosti. Vse škodljive kemikalije, ki se uporabljajo v kmetijstvu in živinoreji (pesticidi, hormoni in antibiotiki), se zbirajo v maščobnem tkivu živali in zelo škodljivo je, če svojega psa skrbnik »nagradi« s kakšnim mastnim ocvrtim griljajem.

Mleko je primerno le za mladega psa, če ga je vaje, za odrasle pa je odlično kislo mleko, jogurt in skuta, ki občasno nadomesti tudi meso. **Jajce**, to odlično živilo, naj bo le občasno na pasjem jedilniku, beljak naj zakrke, posebej pa je Ivan Maršič opozoril na pripravo: v ponvi

segreje malo vode, doda jajce in ko zakrknje, ga zabeli s hladnim oljem. Tako pes ne bo zaužil pregrete maščobe, ki je zagotovo škodljiva. Visoko termično obdelane beljakovine in maščobe so namreč brez hranilne vrednosti in še rakotvorne povrhu.

Kaj storiti, ko naše pse pestijo težave in bolezni, je bila naslednja tema klepeta z izkušenim zdravilcem, ki je pomagal množici ljudi in živali. Ivan Maršič pravi: »Najbolj je zdravilen redek koruzni močnik z nekaterimi dodatki (npr. s čebulo, česnom, korenjem, kolerabo, z zeleno). Nekaj žlic koruzne moke gladko razmešam s hladno vodo. V pripravljeno vrelo vodo dam nekaj drobno narezane ali zmlete zelenjave, med katero sta tudi čebula in česen. Mešam in pustim kuhati največ 5 minut. Malo naj jed še postane, nato jo dam v skledo. Zabelim s hladnim oljem ali s skuto. Močnik zelo hitro uredi prebavo, tudi, kadar gre za prehlad ali bolečine v kakem sklepu, je tak močnik najboljše zdravilo. Prepričan sem, da si tudi pes tako krepki sklepe in imunski sistem.«

Mnogo skrbnikov psov potrebuje pomoč zaradi težav s kožo. Ivan Maršič opominja, da so skrbniki naravnost obsedeni s kopanjem svojih psov in z uporabo šamponov. Žival ima prirojeno zaščito kože, zato je kopanje doma povsem odveč, pač pa je potrebno več časa nameniti rednemu česanju. Njegov kuža si kopel, včasih tudi zelo blatno, privoščil sam v naravi, se prizanesljivo nasmehne zeliščar, ampak v vseh letih je našel na njem le dva klopa. Prosenka kaša in ričet pa izmed žitaric najbolj ugodno vplivata na kožo, ne gre pa pozabiti tudi na dodajanje pivskega kvasa.

Seveda je beseda mimogrede nanese na okvare sklepov, kolčno in komolčno displazijo, s katerima se ubada veliko skrbnikov psov. Ivan Maršič trdi, da je za te težave kriva tudi napačna prehrana breje psice. Sam je pri svojem, takrat pet mesecev starem psičku, kateremu mu je s posvojitvijo rešil življenje, s pravilno izbiro hrane odpravil šepanje. Od takrat se še ni ponovilo. Vsa živila, ki vsebujejo žveplo, delujejo na vezno tkivo in funkcijo dihanja, energija se hitreje obnavlja, odpadni presnovni produkti pa se hitreje izločijo in ne povzročajo kislosti organizma. Ječmenovi kosmiči in polenta so tako izredno koristni za krepitev in obnavljanje veznega tkiva, polenta pa ugodno vpliva na absorpcijo kalcija.

Za nekatere pasme izrazito velja, da imajo slab imunski sistem in pogosteje podlegajo avtoimunim boleznim, tudi raku. Ivan Maršič poudarja pomembnost vsebnosti cinka v hrani. Najdemo ga v ovsenih kosmičih, rži in ječmenu: poleg krepitve obrambe telesa obnavlja črevesne stene in ohranja dobro delovanje ledvic. Slednje prizadenejo skrbniki tudi z dajanjem sladkih priboljškov in ostankov sladke hrane. Sladkor je kriv, pravi Ivan Maršič, tudi za izpadanje dlake, ekceme in posledično tudi za nastanek raka. Premalo gibanja pri psu, pa tudi pri človeku pomeni neuporabljeno energijo, ki botruje nastanku raka. Tako telo je namreč enako peči, ki ne gori dobro zaradi obilice saj, je slikovit sogovornik.

Ob koncu klepeta predstavi še svojega kosmatinca na dvorišču in pravi, da se lahko prijazno pogovori z vsakim, še tako zlovoljnim psom. Ko pripoveduje o svojem prijateljevanju s psi, ne skriva ganjenosti, v svoji pripravljenosti pomagati pa je s svojim zgledom najboljši predstavnik svojega nauka. In z njim seveda njegov prijazen kosmatinec.

Mojca Sajovic